

NOWE OTWARCIE – LIFE +

Komisja Europejska zatwierdziła finansowanie 210 nowych projektów (w tym 10 z Polski, na kwotę 25,3 mln euro) w ramach trzeciego zaproszenia do składania wniosków związanego z programem LIFE+ (2007–2013) – europejskim funduszem na rzecz środowiska. Projekty pochodzą z całej UE i obejmują działania w zakresie ochrony przyrody, polityki ochrony środowiska, a także działania informacyjno-komunikacyjne. Ogółem stanowią one inwestycję sięgającą 515 mln euro, z czego 249,8 mln euro zapewni UE.

Janez Potočnik, komisarz ds. środowiska, nie kryje entuzjazmu: – *Program LIFE+ nadal finansuje wysokiej jakości, innowacyjne projekty o dużej wartości dodanej dla UE. Wierzę, że te*

nowe projekty nie tylko w znaczący sposób przyczynią się do ochrony przyrody i poprawy jakości środowiska naturalnego, ale pomogą również zwiększyć w całej Europie wiedzę dotyczącą najważniejszych problemów w zakresie ochrony środowiska, zwłaszcza utraty różnorodności biologicznej, niedoborów wody i zmiany klimatu.

W odpowiedzi na zaproszenie do składania wniosków, które zamknięto w listopadzie 2009 r., Komisja otrzymała ponad 600 wniosków od podmiotów publicznych i prywatnych z 27 państw członkowskich UE. 210 projektów spośród nich zakwalifikowano do współfinansowania w ramach trzech komponentów programu: LIFE+

przyroda i różnorodność biologiczna, LIFE+ polityka i zarządzanie w zakresie ochrony środowiska oraz LIFE+ informacja i komunikacja.

Projekty LIFE+ przyroda i różnorodność biologiczna służą poprawie stanu zachowania zagrożonych gatunków i siedlisk. Spośród 194 złożonych wniosków Komisja zakwalifikowała do finansowania 84 projekty zgłoszone przez instytucje działające na rzecz ochrony środowiska, organy rządowe oraz inne podmioty. Realizowane w 24 państwach członkowskich projekty stanowią inwestycję o łącznej wartości 224 mln euro, z czego około 124 mln euro zapewni UE. Większość projektów (74) dotyczy ochrony przyrody, przyczyniając się do realizacji dyrektywy ptasiej lub siedliskowej oraz sieci Natura 2000. Pozostałych dziesięć projek-

Foto: Jacek Zyśk

➔ tów dotyczy różnorodności biologicznej, stanowiąc nową kategorię projektów LIFE+ w zakresie programów pilotażowych uwzględniających szersze kwestie związane z różnorodnością biologiczną. Komisja z zadowoleniem zauważa stale rosnącą liczbę projektów dotyczących różnorodności biologicznej od czasu wprowadzenia tej kategorii w 2007 r. (wówczas cztery projekty).

Projekty LIFE+ polityka i zarządzanie w zakresie ochrony środowiska to projekty pilotażowe, które przyczyniają się do rozwoju innowacyjnych koncepcji polityki, technologii, metod i instrumentów. Spośród 308 złożonych

wniosek Komisja zakwalifikowała do finansowania 116 projektów zgłoszonych przez szereg różnego rodzaju organizacji z sektora publicznego i prywatnego. Wybrane projekty, realizowane w 17 państwach członkowskich, stanowią inwestycję o łącznej wartości 278 mln euro, z czego 120 mln euro

Projekty z LIFE+ z Polski

- **FORESTFIRE II** (Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych)
Projekt ten ma na celu zmniejszenie zagrożenia pożarami lasów spowodowanymi przez ludzi. Jego ogólnym celem jest zwiększenie świadomości wśród mieszkańców obszarów wiejskich i osób korzystających z lasów do celów rekreacyjnych, jakie kroki należy podjąć, aby zapobiegać pożarom lasów. Jest to drugi etap z trzyczęściowej kampanii, która ma objąć cały kraj.
- **DOKLIP** (Fundacja Instytut na rzecz Ekorozwoju)
Głównym celem projektu jest poprawa wiedzy urzędników na szczeblu gminnym na temat zmiany klimatu oraz stymulacja inicjatyw wspierających praktyczne lokalne działania, których celem jest ochrona klimatu i dostosowanie do wszelkich zmian.
- **Wislawarszawska.pl** (Miasto Stołeczne Warszawa)
Ogólnym celem projektu jest odbudowa kolonii lęgowych ptaków brodzących, mew i rybitw w obszarach sieci Natura 2000 w środkowej części doliny Wisły, w szczególności w granicach Warszawy.
- **Ochrona bociana białego** (Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie)
Głównym celem tego projektu jest ograniczenie śmiertelności bocianów na skutek kolizji z liniami wysokiego napięcia. Inne działania w zakresie ochrony bocianów obejmują odbudowę miejsc gniazdowania i poprawę stanu siedlisk dla płazów będących głównym źródłem pożywienia tego gatunku. Ten ostatni cel zostanie zrealizowany poprzez zwiększenie zdolności retencji wody na obszarach siedlisk oraz podwyższenie poziomu wód gruntowych.
- **Bagna są dobre!** (Towarzystwo Ochrony Przyrody Ptaki Polskie)
Celem tego projektu w ramach programu LIFE Natura jest odbudowa zniszczonych siedlisk na terenie Parku Narodowego „Ujście Warty”. Prace będą prowadzone w zakresie miejsc lęgowych i żerowisk dla ptaków, aby poprawić warunki dla gatunków mających siedliska bagienne i łąkowe w trakcie migracji i zimowania.
- **Renaturyzacja** (Biebrzański Park Narodowy)
Głównym celem tego projektu jest poprawa stanu ochrony siedlisk i gatunków w obszarach sieci Natura 2000 – Ostroja Biebrzańska i Dolina Biebrzy. Prace prowadzone na obszarze ponad 9000 ha będą dotyczyły siedlisk wodnych i będą polegać na przywróceniu właściwych wpływów wodnych w okolicach kluczowych obszarów, takich jak kanał Rudzki, rzeki Elk i Jegrznia oraz kanał Woźnawiejski.
- **Pustynia Błędowska** (Gmina Klucze)
Głównym celem tego projektu jest zabezpieczenie dobrego stanu ochrony największego polskiego kompleksu suchych piaszczystych łąk na podłożu wapiennym oraz wydm łądowych. Prace związane z odbudową siedlisk będą realizowane w obszarze Natura 2000 – Pustynia Błędowska w celu przywrócenia znajdującym się tam siedliskom stanu sprzed pół wieku.
- **Biomass use for Aquatic Warbler** (Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków)
Celem tego projektu jest powiązanie produkcji biomasy jako źródła energii odnawialnej ze zmechanizowanym zarządzaniem na dużą skalę siedliskami wodniczki. Projekt chce wykazać, że zarządzanie ochroną tego siedliska może być jednocześnie gospodarczo opłacalne.
- **Polskie Ostoje Ptaków** (Zakład Badania Ssaków Polskiej Akademii Nauk)
Ogólnym celem projektu jest wdrożenie nowych i poprawa już istniejących środków ochrony dla szeregu ważnych europejskich gatunków ptaków bagiennych, które mają swoje obszary lęgowe na obszarach specjalnej ochrony w pięciu polskich parkach narodowych. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez poprawę warunków siedlisk, aby zwiększyć populacje określonych gatunków ptaków bagiennych, jednocześnie zmniejszając wpływ inwazyjnych obcych gatunków ssaków drapieżnych, w szczególności norki amerykańskiej (*Mustela vison*) i szopa pracza (*Procyon lotor*).
- **Restytucja i utrzymanie siedlisk lęgowych ptaków wodnych i błotnych** (Park Narodowy „Ujście Warty”)
Ogólnym celem tego projektu LIFE Natura jest odbudowa i utrzymanie siedlisk ptactwa wodnego, które gniazdują na obszarach łąkowych Parku Narodowego „Ujście Warty”. Gatunki, na które projekt jest ukierunkowany, obejmują derkacza, mewy, rybitwy, siewki i kilka gatunków kaczek. Dzięki pracom związanym z siedliskiem zachowany będzie właściwy przebieg procesu sukcesji roślin oraz w trwały sposób zostaną usunięte krzewy wierzbowe. Wprowadzony zostanie dwuletni program intensywnego wypasu, aby ograniczyć regenerowanie się wierzb. Po tym nastąpi ponowne wprowadzenie wypasu na łąkach.

●
Komisja przeznaczy 250 milionów euro na ponad 200 nowych projektów LIFE+, w tym ponad 25 mln euro na projekty z Polski

15-31 sierpnia 2010 r.

zapewni UE. Projekty dotyczące innowacji stanowią największą część finansowania UE (ok. 20,9 mln euro w ramach 17 projektów). Największa liczba projektów realizowana jest w zakresie odpadów i zasobów naturalnych (20 projektów, na które przeznaczone jest 19,3 miliona euro), a kolejnymi co do wielkości obszarami pod względem ilości projektów są woda i innowacje (17 projektów w każdym z tych obszarów). Pozostałe 63 projekty odnoszą się do różnych kwestii, ta-

kich jak powietrze, chemikalia, zmiana klimatu, energia, wpływ środowiska na zdrowie, lasy, hałas, ochrona gleby, podejścia strategiczne oraz ochrona środowiska w miastach.

Projekty LIFE+ informacja i komunikacja służą rozpowszechnianiu informacji i podkreśleniu wagi zagadnień związanych ze środowiskiem, a także zapewnieniu szkoleń i podnoszeniu świadomości w zakresie zapobiegania pożarom lasów. Spośród 113 złożonych wniosków Komisja

zakwalifikowała do finansowania 10 projektów zgłoszonych przez szereg organizacji z sektora publicznego i prywatnego zajmujących się ochroną przyrody lub środowiska, dotyczących kwestii różnorodności biologicznej, zmiany klimatu, odpadów i wody. Wybrane projekty, realizowane w siedmiu państwach członkowskich, stanowią inwestycję o łącznej wartości 12,9 mln euro, z czego około 6,3 mln euro zapewni UE.

Marta Angrocka-Krawczyk